

Děkujeme za finanční granty na realizované projekty, které podpořily:

Hlavní město Prahy
NROS
MŠMT
MK ČR

Nadace Divoké husy
SSEV Pavučina
MPSV
VÚŽV Uhřetěves

Výroční zpráva byla schválena Správní radou Sdružení SRAZ dne 21. 4. 2010.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2009

Sdružení SRAZ - Společně za radostí a zdravím

Sídlo:

SEV hl.m. Prahy Toulcův dvůr, Kubatova 32/1, 102 00 Praha 10 - Hostivař

Kontakty: www.toulcuvdvur.cz, tel./fax: 271 750 548

www.sdruzenisraz.cz, sdruzenisraz@centrum.cz

koně: 604 219 987

ubytovna: 603 806 362, ubytovna@toulcuvdvur.cz

kancelář: 739 622 258, dvorackova@toulcuvdvur.cz

739 655 490, skoupa@toulcuvdvur.cz

NĚKOLIK SLOV ÚVODEM ...

V roce 2009 se v celém světě skloňovalo slovo *krize*. My jsme se dopadů globálních problémů báli také. Úsilím celého pracovního týmu na nás krize zatím nedolehla. Pracovní atmosféra je příjemná, nedochází ke konfliktům, dařilo se nám i po stránce chovatelské. A to, co všechny zajímá - ekonomika organizace - i v roce 2009 zůstala v kladných číslech.

Možná se nám všechno nepodařilo přesně tak, jak jsme si představovali, ale jako celek hodnotíme rok 2009 určitě pozitivně.

Chceme dál zkvalitňovat svou práci a pracovat na nových projektech. Protože naším cílem bylo a je „Společně za radostí a zdravím“.

OBSAH VÝROČNÍ ZPRÁVY 2009

II. POSLÁNÍ ORGANIZACE.....	3
III. OBLASTI ČINNOSTI A CÍLOVÉ SKUPINY.....	4
IV. PŘEHLED ČINNOSTI ZA ROK 2009	4
1) Aktivity v SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr pro veřejnost.....	4
Ekologické výukové programy.....	4
Akce pro veřejnost.....	6
Semináře pro pedagogy	7
Semináře pro odbornou veřejnost.....	7
Spolupráce se SŠ a VŠ	7
Radovánek – klub s programem pro děti z DD Radost	8
Pracovní terapie a pracovní předpřípravy.....	9
Farma s původními českými plemeny a zookoutek s domácími mazlíčky	9
Příměstský tábor	10
Ubytovna	11
2) Aktivity v SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr pro členskou základnu.....	11
Programy s huculskými koňmi	11
Zájmové kroužky pro děti	12
Zdravotní a vzdělávací programy pro členy	13
3) Mimopražské aktivity.....	13
Příprava pobytového centra.....	13
Pobytové akce.....	13
Putování na huculech.....	14
4) Spolupráce v rámci SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr	14
5) Spolupráce s dalšími subjekty	15
6) Získávání dárců a sponzorů.....	15
7) Realizace projektů.....	15
8) Vzdělávání pracovního týmu	16
9) PR organizace.....	16
V. ZPRÁVA O ČLENSKÉ ZÁKLADNĚ.....	16
VI. ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ.....	17
VII. ROZVAHA K 31. 12. 2009	17
VIII. PODĚKOVÁNÍ.....	18

Farma Hucul – Janova Hora
Eco - Rekult

Equiservis
Holoubek a pravnucci

V roce 2009 pro naše sdružení pracovali:

Alena Černilová – lektorská činnost
Alena Rmoutilová - lektorská činnost, vedení kroužků a seminářů, ekonomika
Eliška Dvořáčková - lektorka volnočasových aktivit
MVDr. Eva Březinová - zajištění veterinárních služeb
MVDr. Jan Hlaváč – veterinární služby
Hryhorij Karelov – údržbářské práce
Jan Chvátal - organizační činnost
Jakub Moravec - vedoucí dětských táborů, PR
Jan Síbek – lektor výukových programů, koordinátor pracovních terapií, péče o zvířata na farmě, opravy a údržby
Jana Javorská – výuka jízdy na koni, výcvik a ošetřování koní, vedení chovatelského a jezdeckého kroužku
Jana Suchánková – lektorská činnost
Jaroslav Skoupý - zajištění krmné základny, práce v areálu
Marie Moravcová –lektorská a koordinační činnost
Jaroslava Štětková - zajištění stravování pobytových akcí
Jiřina Zelená – úklidy
Ing. Karel Elbrs – odborné zemědělské konzultace a služby
Kateřina Lutrýnová - zajištění stravování pobytových akcí
Ing. Lenka Skoupá - lektor výukových programů, fundraising a PR, organizační zajištění farmy, organizační zajištění odborných praxí, koordinátor projektů
Lucie Dvořáčková - lektorka volnočasových aktivit

Libor Štencel - kování koní
Marek Dvořák – zajištění krmivové základny
Ing. Marie Dvořáčková - koordinace aktivit sdružení, ekonomika, fundraising, lektorství kroužků, léčebně-pedagogické ježdění na koni
Marie Janoušková – vedení zájmových kroužků
Marie Moravcová – koordinace, vedení ekologicko-výchovných programů
Mirka Andrová – služby spojené s ubytovnou a dalšími provozy
Markéta Pobudová - výuka jízdy na koni, vedení zájmových kroužků
Mgr. Martina Němcová – lektorka výukových programů, administrativní asistentka
Martina Reiselová – vedení ubytovny
Martina Vavrochová - spolupráce při akcích pro veřejnost
Michal Jirsa - údržbářské práce
Milan Drahoňovský – truhlářské práce
Monika Machovčáková – služby spojené s ubytovnou
Monika Míčková – poradenská činnost
Bc. Monika Kohoutová - hiporehabilitace
Ing. Radek Tolman – služby v oblasti reprodukce
Mgr. Roman Musil – lektorská činnost
Ing. Tomáš Hodina – organizační činnost
Veronika Skoupá – lektorka volnočasových aktivit
Zdena Kupková - vedení účetnictví
Zuzana Petržílková – lektorka volnočasových aktivit

PASIVA		
A. Vlastní zdroje celkem	2.577	2.838
I. Jmění celkem	2.157	2.649
II. Výsledek hospodaření celkem	420	189
B. Cizí zdroje celkem	784	745
III. Krátkodobé závazky celkem	654	274
I. Jiná pasiva celkem	577	471
PASIVA CELKEM	3.361	3.583

Komentář k příjmům

Zdroje příjmů byly pro rok 2009 velmi různorodé. Tvořily je členské příspěvky, příjmy za služby související s provozováním ubytovny, příjmy z účastnických poplatků za výukové programy a semináře, dále tržby z ostatní činnosti a dary. K dalšímu rozvoji činnosti významně přispěly získané granty. Příjmy za služby byly využity na rozvoj vlastní činnosti i areálu Toulcova Dvora.

Komentář k výdajům

S nárůstem činnosti se výrazně zvýšily mzdové náklady spojené s lektorskou činností, chovem zvířat, jezdeckvím a provozem ubytovny. Navýšily se provozní náklady a náklady na drobný hmotný materiál.

Významnou položkou bylo zajištění dostatečné krmivové základny, nákup potřeb pro výukové programy, zájmové kroužky a pobytové akce.

VIII. PODĚKOVÁNÍ

Sdružení SRAZ děkuje všem, kteří nám v roce 2009 věnovali svůj čas, práci a energii:

Ing. Arch. Milan Brzák ml., Praha	Karel Glosr, Praha	Jiří Pobuda, Praha
Jakub a Květa Dolínkovi, Praha	Pavel Holoubek, Praha	Ing. Marcel Filip, Beroun
Jana Domanská, Praha	Irena Macková, Ledec n/S	Stězímír Semínko, Praha
Gabriela Drdová, Praha	Josef Mach, Vápno	Jan a Štěpánka Sichrovští, Vápno
Martina Strachotová, Praha	Marta Machová, Vápno	Ondřej Skoupý, Paha
Martin Dvořáček, Praha	Ing. Věra Mátlová, Praha	Rita Smolíková, Praha
	Josef Moravec, Praha	Iva a Lád'a Vackovi, Praha
	Božej Paďourek, Skokovy	

Za podporu a spolupráci děkujeme těmto organizacím a firmám:

Soukromé učiliště praktického vyučování, zřizovatel Karel Elbrs	Tiskárna Flóra
Základní článek Hnutí Brontosaurus Botič	Biofaktory s.r.o.
Zájmové sdružení Toulcův Dvůr	Dyntec s.r.o.
Agentura KUBAHUDBA	Nakladatelství Brázda
Hanka s.r.o.	Nakladatelství VAŠUT
	Tekro s.r.o.

I. O NÁS

„Sdružení SRAZ - Společně za radostí a zdravím“ je občanské sdružení s právní subjektivitou, které vzniklo 29. července roku 1996.

Naším cílem je rozvíjet v sobě i ostatních aktivní vztah k přírodě, vést k poznání vzájemných vazeb a souvislostí, přispívat k zodpovědnému chování k životnímu prostředí, k lidem i k sobě samému, vychovávat v duchu humanismu a přátelství, učit vzájemné pomoci a úctě k životu.

Jedenáctým rokem působíme ve Středisku ekologické výchovy hl. m. Prahy Toulcův dvůr (SEV Toulcův dvůr).

II. POSLÁNÍ ORGANIZACE

- vést k hlubšímu poznání, pochopení a k ochraně přírody
- odstraňovat mezilidské bariéry a přispívat ke vzájemné komunikaci
- propagovat zdravý životní styl
- poskytnout dětem a dospělým zajímavý a prospěšný způsob využití volného času
- přispívat k podpoře záchrany biodiverzity a cenných genofondů našich původních plemen hospodářských zvířat
- využívat pozitivního působení kontaktu i vztahu člověka a zvířete při terapeutickém působení a výchově

III. OBLASTI ČINNOSTI A CÍLOVÉ SKUPINY

Široká nabídka programů Sdružení SRAZ je určena pro děti i dospělé, pro zdravé i osoby s postižením.

V roce 2009 jsme zajišťovali, realizovali a rozvíjeli:

- ekologické výukové programy pro školy
- akce pro veřejnost
- semináře v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- semináře pro odbornou veřejnost
- odborné praxe studentů (pedagogika, zootechnické obory aj.)
- prožitkové programy s využitím kontaktu a aktivit se zvířaty
- provoz zookoutku a farmy s původními plemeny hospodářských zvířat
- chov, využití a propagaci huculských koní
- **dále se rozvíjela činnost Klubu pro členy našeho sdružení:**
  - zájmové kroužky pro děti
  - lekce hiporehabilitace, pedagogicko-psychologické a zdravotně preventivní ježdění na koni, rekreační ježdění handicapovaných, výuka jízdy na koni, jezdecká turistika
  - programy pro rodiny - kontaktní ježdění na koni a letní pobyty
  - vzdělávací, zájmové, zdravotní a pobytové akce pro dospělé
  - letní jezdecké tábory pro děti a mládež
  - klub Radovánek – klub s programem pro děti z DD Radost
- spolupráci s ČZU v Praze v oblasti zoorehabilitací
- pracovní terapie pro klienty s postižením
- činnost s dobrovolníky
- provoz ubytovny Toulcova dvora
- péči o prostory areálu Toulcova dvora
- koordinaci a správu Toulcova dvora ve spolupráci s dalšími členy Zájmového sdružení

IV. PŘEHLED ČINNOSTI ZA ROK 2009

1) Aktivity v SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr pro veřejnost

Ekologické výukové programy

Příprava a realizace environmentálních programů pro školní a předškolní kolektivy patří k důležitým oblastem činnosti sdružení. Naší snahou je doplnit školní výuku o praktickou ekologickou výchovu. V návaznosti na zookoutek a na ekofarmu vedou naši lektori výukové programy, jejichž společným tématem je především ochrana zvířat.

Řada našich členů především z řad dětí a mládeže se zapojovala do činností a akcí v areálu Toulcova dvora. Celkem bylo odpracováno cca **5.000 brigádnických hodin**.

Statutární orgán OS SRAZ

Předseda sdružení:

Ing. Marie Dvořáčková

Členové správní rady:

Monika Míčková

Ing. Lenka Skoupá

Ing. Arch. Milan Brzák

Jakub Moravec

Členové revizní komise:

Lucie Vavrochová

Jana Domanská

Jana Kottová

VI. ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

Příjmy celkem (v tisících Kč)

5.493

Účelové dotace a granty	1.851
Tržby za služby	1.363
Přijaté dary	163
Členské příspěvky	2.048
Ostatní výnosy	68

Výdaje celkem (v tisících Kč)

5.304

Mzdové náklady	1.307
Zákonné odvody za zaměstnance	239
Spotřeba plynu a vody	114
Spotřeba energie	74
Spotřeba materiálu	742
Opravy a udržování	33
Služby	2.738
Poskytnuté členské příspěvky	4
Ostatní náklady	53

Rozdíl mezi příjmy a výdaji

189.215,- Kč

VII. ROZVAHA K 31. 12. 2009

Rozvaha v celých tisících Kč	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
AKTIVA		
A. Dlouhodobý majetek celkem	20	798
III. Dlouhodobý finanční majetek celkem	20	798
B. Krátkodobý majetek celkem	3.341	2.782
I. Zásoby celkem	499	471
II. Pohledávky celkem	91	116
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	55	2.162
AKTIVA CELKEM	3.361	3.583

grant MŠMT, odbor mládeže	Zajištění volnočasových aktivit pro neorganizované děti a mládež v roce 2009
grant NROS – Pomozte dětem	„Radovánek“ – klub s programy pro děti z DD Radost
veřejná zakázka MHMP	Zajištění a realizace ekologických výukových programů pro školy na území hl.m. Prahy
příspěvek MHMP – zajištění provozu SEV	Zajištění provozu farmy v SEV Toulcův dvůr
Grant MŠMT v oblasti EVVO	„Příprava a realizace nových výukových programů pro žáky MŠ, ZŠ a SŠ a vzdělávací aktivity EVVO pro pedagogy

Realizace probíhala podle připravených časových plánů a nevyskytovaly se zásadní problémy s naplňováním cílů projektů.

8) Vzdělávání pracovního týmu

V roce 2009 byl pro všechny členy pracovního týmu připraven kurz „Komunikační dovednosti, manipulace a jak jí předcházet“.

Všichni členové týmu se individuálně zúčastňovali dalších seminářů a kurzů podle zaměření svých pracovních činností.

Jedna zaměstnankyně zahájila studium akreditovaného kurzu „Hiporehabilitace“. Po úspěšném dokončení chce organizace požádat o statut akreditovaného hiporehabilitačního střediska.

9) PR organizace

Naším cílem je zkvalitnit práci i v oblasti PR. V roce 2009 vyšlo několik článků o organizaci, projektech i připravovaných aktivitách a akcích v časopisech Hlasatel, Listy Prahy 10, Klíč, Listy Prahy 14 aj. Přispívali jsme také do dalších periodik (Planeta zvířat, Chovatel-Rádce). Častým námětem pro články byla farma – o našich zvířatech se psalo v Jezdecktví, Fauně i dalších odborných časopisech.

Velký ohlas v médiích byl i na Křtiny mláďat a Den zvířat na Toulcově dvoře.

V. ZPRÁVA O ČLENSKÉ ZÁKLADNĚ

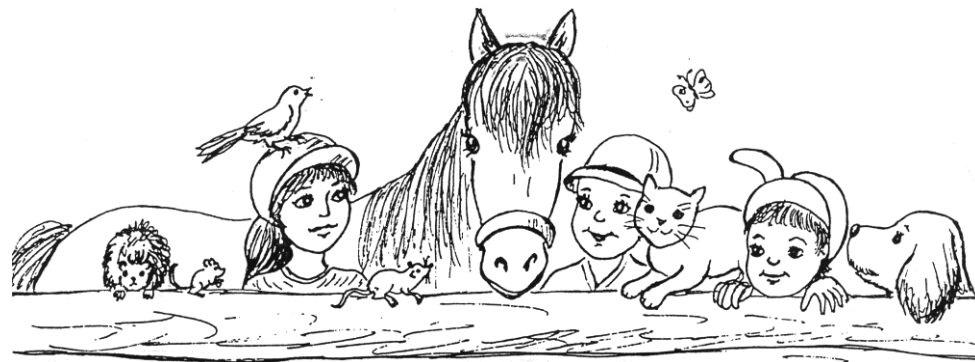
K 31. 12. 2009 mělo Sdružení SRAZ registrovaných **332 členů**, z toho cca 78% dětí a mládeže, řadu dalších spolupracovníků a příznivců.

Činnosti byly zajišťovány zaměstnanci, pracovníky v rámci DPČ, krátkodobých pracovních smluv, případně formou služeb na živnostenský list a našimi dobrovolníky.

Na vedení výukových programů spolupracujeme se ZČ Hnutí Brontosaurus Botič, koordinátorem výukových programů. Podíleli jsme se na aktualizaci „Nabídky programů SEV Toulcův dvůr“, která byla rozesílána školám v počtu 1.100 kusů. Obsahovala více než 60 ekologických výukových programů.

Pokračovali jsme v dalším zkvalitňování stávajících výukových programů, doplňování pomůcek, pracovali jsme na změně metodik aj.

Celkem jsme v roce 2009 vedli 180 EVP, kterých se zúčastnilo 2882 dětí.

Ekologické výukové programy, které jsme realizovali v roce 2009:

Název programu	Stručná charakteristika programu	Cílová skupina
Hebká ouška, měkké tlapy	Program zaměřený na kontakt se zvířaty z farmy, zookoutku a canisterapeutickým psem. Citová výchova, rozvoj empatie, aktivity se zvířaty.	speciální školy integrační centra
Hebká ouška, měkké tlapy	Program zaměřený na kontakt se zvířaty z farmy, zookoutku a canisterapeutickým psem. Citová výchova, rozvoj empatie, seznámení s životními potřebami zvířat, výchova k odpovědnému chování ke zvířatům.	MŠ, I. stupeň ZŠ
Stateček	Potřeby zvířat na statku, správná péče o zvířecí rodiny, užitek, který zvířata poskytují.	MŠ
Na statku	Potřeby zvířat na statku, správná péče o zvířecí rodiny, užitek, který zvířata poskytují.	I. stupeň ZŠ
Máme rádi zvířata	Program zaměřený na životní potřeby a správnou péči o domácí mazlíčky.	MŠ, 1.-2. třída ZŠ
Kde se vzala domácí zvířata	Jak probíhala domestikace, role domácích zvířat na vývoj lidstva, seznámení se s původními plemeny.	3.-5. třída ZŠ, II. stupeň ZŠ
O beránkovi a ovečkách	Co potřebují ovce ke spokojenému životu, jaký poskytují užitek, ovčí rodina, práce s vlnou.	MŠ, I. stupeň ZŠ
Čtyři koně ve dvoře	Život koní, jejich potřeby a chování, plemena koní, praktické ukázky, pracovní činnost k tématu.	I. a II. stupeň ZŠ
Jako včelky v úle Včelí společenstvo	Včelí společenstvo, vysvětlení opylování, tvorba medu a dalších produktů, potřeby včel.	MŠ, I. stupeň ZŠ, II. stupeň ZŠ

Cesta ke chlebu	Co všechno je potřeba k tomu, než se upeče chléb, ekozemědělství. Úcta k potravinám.	I. stupeň ZŠ
Zvířata, zvířátka, naši kamarádi	Základní životní potřeby domácích mazlíčků a správná péče o ně, praktické ukázky.	I. stupeň ZŠ
Žijeme spolu	Soužití lidí a zvířat, vytvoření listiny práv a svobod pro zvířata, porovnání se současnou legislativou, etika chovu.	II. stupeň ZŠ
Rozumíme chování zvířat	Základy etologie, životní potřeby domácích zvířat, pojem welfare, technologie chovu zvířat a její dopady.	SŠ
Etika a chov zvířat	Etika, zákony, ochrana zvířat a jejich práv. Uvědomění si vlastních postojů a čím jsou ovlivněny.	VŠ
Jak se žije domácím zvířatům	Soužití lidí a zvířat, dnešní život hospodářských zvířat. Etické jednání, ekologické zemědělství.	II. stupeň ZŠ
Mláďata na statku	Jak vypadají a jak se chovají mláďata jednotlivých druhů zvířat, rodičovská péče, komunikace mezi zvířaty, zázrak zrození.	MŠ, I. stupeň ZŠ
Mléčná dráha	Získání a zpracování mléka, vlastní dojení a výroba sýrů a másla, životní potřeby zvířat, bioprodukty.	I. a II. stupeň ZŠ
Komunikace j cesta k člověku	Verbální a neverbální komunikace, význam komunikace pro lidskou společnost a udržitelný rozvoj.	II. stupeň ZŠ, SŠ
Keltské inspirace	Poznání propojení Keltů s přírodou, seznámení se stromy keltského horoskopu, poznání stromů podle korun a listů.	I. a II. stupeň ZŠ
Provaz jako propojení všeho	Seznámení s předními rostlinami a jejich využití pro provazy, nitě a tkané látky, rozvoj týmové spolupráce.	I. a II. stupeň ZŠ

V roce 2009 jsme díky projektům MK ČR a MŠMT do nabídky EVP zařadili 2 nové programy – „Máme rádi zvířata“ pro předškolní děti MŠ a první a druhou třídu ZŠ a program „Komunikace je cesta k člověku“ ve dvou variantách – pro II. stupeň ZŠ a SŠ.

Akce pro veřejnost

V průběhu celého roku 2009 jsme připravovali a realizovali akce pro širokou veřejnost.

Připravili jsme cyklus akcí „U nás na statku“ - každé tři týdny odpoledne jsme se 120 minut věnovali životu některých zvířat, domácích i volně žijících. Akcí proběhlo celkem 12 a zúčastnilo se jich 345 osob.

Probíhal cyklus dílen „Pletení z pedigu“ – celkem se jednalo o 3 soboty. Těchto dílen se zúčastnilo 22 osob.

Pro děti jsme na začátku června vyhlásili **celostátní výtvarnou soutěž** na téma „Pomáháme zvířatům“. Do soutěže přišlo celkem **351 prací**. Došlé práce jsme vystavili na Toulcově dvoře. Vítězové všech kategorií byli odměněni krásnými cenami od sponzorů.

3. října jsme na Toulcově dvoře uspořádali benefiční akci pro veřejnost **„Den zvířat na Toulcově dvoře“**. Součástí bohatého programu byl hodinový program dětí z jezdeckých kroužků a Jezdeckého klubu „Koně v hudbě“, prohlídka farmy, scénický tanec, křtiny telete Doubravky, ukázky stříhání ovcí, práce asistenčních psů aj. Děti zaujala „opičí dráha“ na nízkých lanech i celá řada výtvarných dílniček. Většina návštěvníků se podílela

Členové a dobrovolníci našeho sdružení se aktivně zapojovali do údržby venkovních prostor areálu. Podíleli jsme se na péči o zelené plochy, na úklidu areálu i jeho vnitřních prostor.

Dvě naše členky spolupracují na řízení a koordinaci chodu centra v rámci činnosti výkonného výboru ZS Toulcův dvůr a jsou v jeho správní radě.

5) Spolupráce s dalšími subjekty

Rozvíjeli jsme další spolupráci s Radou genetických zdrojů Výzkumného ústavu živočišné výroby Uhřetěves, pokračujeme ve spolupráci s chovatelskými svazy, Hiporehabilitační společností a Českou jezdeckou federací. V roce 2009 jsme se stali členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, jsme zapojeni v aktivitách Národní sítě středisek ekologické výchovy (NSSEV).

Na odchovu hřibů spolupracujeme s firmou Holoubek a právnicí (zámek Bohumilice), jejichž zaměstnankyní je naše dlouholetá kolegyně Monika Míčková. Spolupracujeme s řadou dalších organizací.

6) Získávání dárců a sponzorů

V letošním roce jsme pokračovali ve firemním fundraisingu a získávání individuálních dárců. Díky tomu se nám podařilo získat příspěvky na činnost organizace. Jedná se především o sponzorské dary od firem Dyntec s.r.o., Hanka s.r.o., Biofaktory, nakladatelství Brázda, firma TEKRO s.r.o. a celé řady jednotlivců. Významné je také získávání individuálních dárců v rámci již zmíněné „**adopce zvířat**“.

Celkem jsme získali 163.016 korun a zboží v celkové hodnotě cca 15.000 korun.

7) Realizace projektů

V roce 2009 jsme realizovali celkem 12 projektů, na které jsme získali finanční prostředky ze státního rozpočtu, z rozpočtu města a nadačních fondů.

grant Nadace Divoké husy	Benefice ve prospěch hipoterapie a aktivit se zvířaty na Toulcově dvoře
2x grant MHMP odboru ochrany prostředí	Ekologicko - výchovné programy pro děti a mládež na farmě a v zookoutku SEV hl.m. Prahy Toulcův dvůr / Podpora genofondu a využití huculských koní v rámci programů pro zdravotně postižené a zdravotně oslabené děti a mládež/
Grant MHMP odboru zdravotnictví	Zajištění lekcí hipoterapie v SEV hl.m. Prahy Toulcův dvůr
grant MHMP odboru sportu mládeže a tělovýchovy	Zajištění aktivit pro volný čas dětí a mládeže
příspěvek NPU a VGZpZ při VÚŽV	Aktivity pro propagaci a prezentaci Národního programu genových zdrojů
grant MPSV	Pravidelné programy pro rodiny - „Mámo, táto, jde za námi kůň“
grant Ministerstva kultury ČR	Vzdělávání široké veřejnosti zajištěním zájmových kulturně-vzdělávacích aktivit v roce 2009 na Toulcově dvoře

Putování na huculech

Úspěšně proběhlo i dobrodružné putování na huculských koních z Prahy na základnu na Vápňě na přelomu června a července a druhé putování na konci prázdnin zpět do Prahy. Putování se zúčastnilo **11 členů** organizace.

4) Spolupráce v rámci SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr

Toulcův dvůr se stal hojně navštěvovaným místem i mimo organizované programy. Je celoročně od osmi do devatenácti hodin volně a bezplatně přístupný veřejnosti. Návštěvníci si mohou projít naučnou stezku farmou či areálem. Mohou si koupit něco zdravého v Bioobchodě či si udělat radost ručně vyrobeným dárkem z přírodních materiálů v „Obchůdku na dvorečku“.

Pokračovali jsme v úzké spolupráci se Zájmovým sdružením Toulcův dvůr (ZS TD), Základním článkem hnutí Brontosaurus Botič (ZČ HBB) a MŠ Semínko.

na výrobě krávy Maliny. Výtvarnice paní Šimková přinesla dětem omalovánky, které je seznámily se životem ježků. Celkem se akce zúčastnilo **982 osob**.

Zapojili jsme se do **3 akcí pro veřejnost pořádaných na Toulcově dvoře** (Velikonoční Jarmak, Dožínky, Mikulášský Jarmak).

Semináře pro pedagogy

V roce 2009 jsme pokračovali v pořádání odborných seminářů pro pedagogy. Jejich cílem bylo nabídnout zajímavé aktivity v rámci začleňování praktické ekologické výchovy do školního vyučování i mimoškolních aktivit.

Vedli jsme celkem **13 seminářů** zaměřených na rozvoj pedagogických dovedností a na zařazení vhodných aktivit s environmentální tematikou do výuky, nechyběly výtvarné semináře formou tvůrčích dílen. Všechny semináře se účastnilo celkem **229 pedagogů** především z Prahy.

Semináře jsou akreditovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a jsou začleněny do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Semináře pro odbornou veřejnost

Pro odbornou veřejnost jsme v roce 2009 připravili celkem 3 semináře zaměřené zejména na tematiku zajištění welfare zvířat a etologie. Celkově se jich zúčastnilo 116 osob.

Spolupráce se SŠ a VŠ

V roce 2009 jsme dále rozšiřovali spolupráci se středními a vysokými školami. Pro studenty jsme zajišťovali výuku i odborné studijní praxe.

Pokračovali jsme v navázané spolupráci s přírodovědným gymnáziem Botičská. Zajistili jsme projektové dny pro II. ročníky, které byly kromě vzdělávání zaměřené rovněž na praktickou pomoc při údržbě přírodního areálu Toulcova dvora. Během dvou dnů se u nás vystřídalo u různých činností 87 studentů tohoto gymnázia.

Realizovali jsme celkem 13 seminářů pro studenty PedF UK, FAPPZ ČZU a PEF ČZU, semináře byly tříhodinové a zúčastnilo se jich celkem 229 studentů.

Vedli jsme motivační praxe pro studenty PedF UK a HF UK, celkem proběhlo 7 dnů motivačních praxí pro 116 studentů.

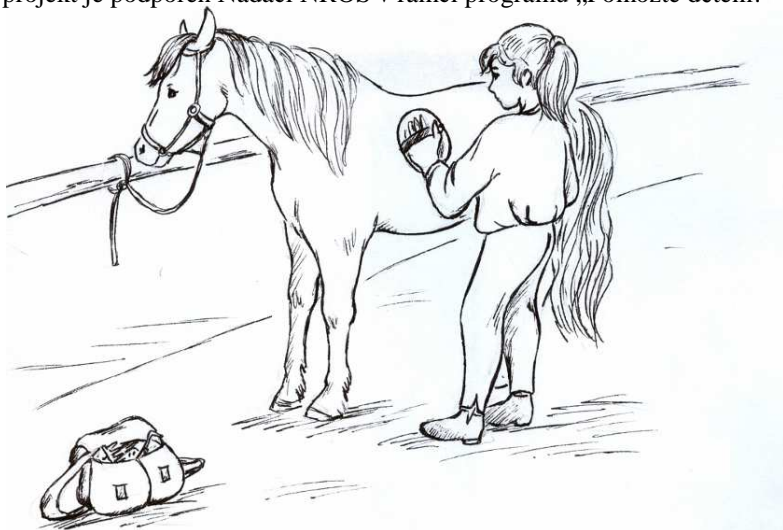
Další studenti zejména z FAPPZ ČZU u nás absolvovali odbornou a učební praxi v rozsahu 1 – 4 týdny. Těchto praxí se zúčastnilo celkem 51 studentů.

Studenti se zapojovali do přípravy a realizace výukových programů a akcí pro veřejnost, zúčastňovali se náslechlů, pomáhali s vedením zájmových kroužků, pečovali o zvířata a areál farmy. Spolupráce s těmito školami bude pokračovat i v dalších letech.

Radovánek – klub s programem pro děti z DD Radost

Třetím rokem připravujeme a realizujeme programy pro děti z Dětského domova Radost. Na pravidelné akce na Toulcově dvoře dochází **6 - 12 dětí**, kde v rámci programu jezdí na koni, učí se o koně starat, věnují se různorodým rukodělným činnostem a jsou pro ně připraveny hry zaměřené zejména na rozvoj komunikačních dovedností. Do programů se kromě dospělých členů našeho sdružení, kteří programy vedou, zapojují i děti z jezdeckých kroužků. Ty pomáhají dětem z Dětského domova s činnostmi u koní, například vodí koně při jezdeckém výcviku dětí z domova a zapojují se rovněž do připravených her. Klub Radovánek má u dětí pozitivní dopad nejen na rozvoj dovedností a znalostí, ale zejména vede přirozenou formou k integraci.

Tento projekt je podpořen Nadací NROS v rámci programu „Pomozte dětem!“

Zdravotní a vzdělávací programy pro členy

V rámci dalšího rozvoje činnosti Klubu jsme připravili pro zájemce zdravotní cvičení na gymbalonech, které probíhá pravidelně jednou týdně ve dvou časech. Tohoto cvičení se v roce 2009 účastnilo **12 osob**.

V rámci vzdělávání dospělých jsme ve spolupráci s externí lektorkou připravili výuku angličtiny. Vzdělávací lekce navštěvovalo **8 lidí**.

3) Mimopražské aktivity

Příprava pobytového centra

Během roku jsme pokračovali v přípravě zázemí pro tradiční pobytové akce na malé zemědělské usedlosti v obci Vápno. Rozšířili jsme ustájovací prostory pro koně, vybudovali další ohrady a tábořiště. Zkvalitnili jsme sociální zázemí a dokoupili jsme potřebné rozkládací podsady pod stany, podložky do stanů a další táborové vybavení.

Pobytové akce

Na období letních prázdnin jsme v tomto krásném prostředí Českého ráje připravili **4 pobytové akce**, ve kterých jsme se nechali inspirovat „Starými pověstmi českými“.

Uskutečnil se desetidenní **tábor pro děti** od jedenácti let „Protivenství Vyšehradu s Děvinem“, kterého se zúčastnilo **20 dětí**. Byla pro ně připravena řada soutěží, výletů pěších i na koňském hřebetě, dále tvůrčí dílny, na kterých se vydatně batikovalo, vyrábělo z hlíny, korálků, zdobilo ubrouskovou technikou a pletlo z pedigu.

Proběhla jedna osmidenní **akce pro mládež a dospělé** „Dívčí válka“, kde s námi bylo **16 osob**. Kromě dílniček, her a výletů na kolech, byla pro účastníky připravena i prázdninová jezdecká škola na koni.

Pro rodiče s menšími dětmi byly připraveny **dva desetidenní pobyty** „Mýtické dcery Krokovy“ a „Založení Tetína a Kazína“. Vystřídalo se zde **23 a 32 účastníků**. Kromě vyjížděk na koni se věnovali společnému výtvarnému tvoření, součástí programu byla celotáborová hra, nechyběly výlety do okolí, večery u táboráku a další aktivity.

Na všech akcích byla zajištěna vydatná a podle mínění všech strávníků skvělá domácí kuchyně. Ohlasy na letní akce byly i tento rok velmi pozitivní.

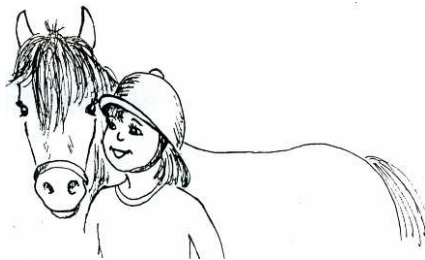

Zájmové kroužky pro děti

V roce 2009 jsme vedli pět jezdecko-chovatelských, dvacet devět jezdeckých, dva chovatelské a jeden rukodělný kroužek.

• Jezdecko-chovatelské kroužky

Probíhaly pravidelně pět dní v týdnu a docházelo na ně **52 dětí**. Program kroužků tvořily praktické činnosti s koňmi - ošetřování, krmení, výuka jízdy na koni v kategoriích začátečnicků i pokročilých a základy hipologie. Součástí programů je tématika ochrany přírody a welfare zvířat. Děti se zapojovaly do péče o koně, o zvířata z farmy a zookoutku, pomáhaly při údržbě areálu, účastnily se příprav i vlastních akcí pro veřejnost na Toulcově dvoře.

• Jezdecké kroužky

V rámci jezdeckých kroužků jsme se s dětmi věnovali výuce jízdy v terénu i na jízdárně. Celkem na dvacet devět jezdeckých kroužků konaných jednou týdně docházelo více než **70 dětí**.

• Přírodovědno-chovatelské kroužky

Dva chovatelské kroužky se konaly jednou týdně v odpoledních hodinách a docházelo na ně celkem **39 dětí**. Věnovaly se péči o zvířata na farmě a v zookoutku a získávaly nové znalosti ze života zvířat.

• „Šikulky“ - rukodělný kroužek

Nově otevřený kroužek se konal jednou týdně v odpoledních hodinách. Děti se učily různé řemeslné techniky – plstění, tkaní, tisky na textil a věnovaly se dalším výtvarným činnostem. Tento kroužek měl **9 členů**.

Pro děti z jezdecko-chovatelských kroužků a přírodovědno-chovatelských kroužků jsme kromě pravidelných schůzek připravovali také **akce víkendové**. Celkem jsme připravili 9 víkendových akcí. Pro děti z jezdecko-chovatelských kroužků jsem připravili jízdu zručnosti na koních, vědomostní soutěž, děti pomáhaly s činnostmi v areálu. Víkendy byly zakončeny posezením u ohně. Děti z kroužků se zapojovaly do celé řady jednodenních i víkendových akcí pro veřejnost – např. Den Země, Dožínky, Den zvířat, Vánoční Jarmark.

Pro děti z přírodovědno-chovatelských kroužků bylo připraveno několik „Výprav za lesními zvířátky“. Děti se podílely na sběru žaludů a kaštanů, které zvěři společně dovezly. Společně se členy Mysliveckého spolku Libeň pomáhaly s doplněním krmiv pro bažanty a spárkatou zvěř. Součástí výprav byly sportovní aktivity, hry, vědomostní soutěže a pozorování zvířat dalekohledem.

Na závěr roku jsme uspořádali **vánoční besídku**. Dárkem pod stromeček byly knihy s koňskou a chovatelskou tematikou, které se staly součástí malé knihovny určené především dětem.

Pracovní terapie a pracovní předpřípravy

Pro klienty s postižením jsme v roce 2009 vedli pravidelné pracovní kluby, pracovní předpřípravy a praxe. Klienti docházeli pravidelně 1x týdně a podle předem připraveného plánu činností se zřetelem k osobnostnímu rozvoji se věnovali zejména činnostem na farmě a u koní, pomáhali rovněž s jednodušší administrativou, s přípravou výukových potřeb aj.

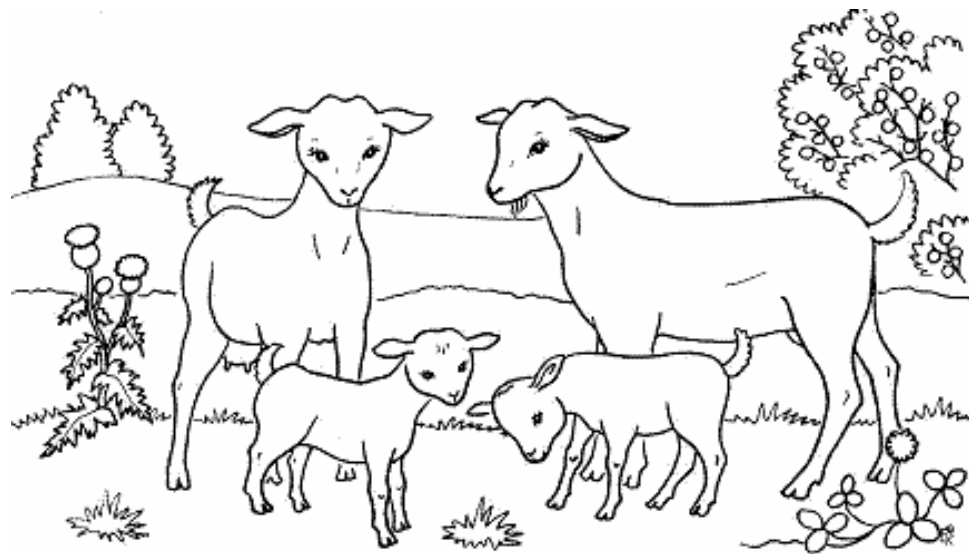
V roce 2009 k nám 1x týdně docházeli 2 studenti Praktických škol při Jedličkově ústavu – vždy na celé dopoledne.

Individuální klienti docházeli 1 - 5x týdně, na 4 – 6 hodin. Celkem v roce 2009 docházeli 4 individuální klienti pracovních terapií a předpříprav.

Farma s původními českými plemeny a zookoutek s domácími mazlíčky

Výuková farma je ojedinělou expozicí národních plemen hospodářských zvířat a patří k nejnavštěvovanějším místům Toulcova dvora. Odhadujeme, že mimo organizované akce navštíví farmu okolo 20.000 lidí ročně, dalších cca 15.000 osob při akcích pro širokou veřejnost a cca 8.000 dětí v rámci výukových programů.

Zvířata z farmy jsou zařazena do Národního programu genetických zdrojů hospodářských zvířat. Návštěvníci mají možnost vidět, popř. si pohladit: krávu českou červinku, české bílé kozy, valašské ovce, přeštické prase, české zlaté kroupky a české husy, tři plemena králíků (český černopesíkatý, český strakáč a český červený), osm huculských klisen. V současné době neexistuje v České republice zařízení, kde by bylo možné se setkat s takto uceleným chovem našich původních plemen.

Pokračovali jsme v projektu Noemova archa, jehož cílem je vytvoření a využití ukázkové expozice původních českých plemen k výchovně-vzdělávacím aktivitám. Jelikož je pro nás samozřejmostí vytvoření optimálních podmínek pro chov zvířat (welfare) a zároveň i pro realizaci výukových programů, pokračovali jsme na dalších úpravách ustájovacích prostor i výběhů.

Kozy a ovce byly v rámci chovatelských svazů zařazeny do kontroly užitkovosti, pravidelně se dojilo a vážilo mléko, dvakrát ročně se stříhaly ovce a vážila mláďata. Zúčastnili jsme se úspěšně chovatelských výstav, přivezli jsme si dvě čestné ceny za odchovaná zvířata. Úspěšně jsme odchovali jalovičku Doubravku a hříbě Důvěru.

Již několik let je součástí Toulcova dvora i malý zookoutek, který je využíván v rámci ekologických výukových programů, prožitkových programů pro děti ze specializovaných zařízení (speciální MŠ a ZŠ, integrační centra aj.) a zájmových kroužků. Jeho obyvateli jsou hlodavci, králíci, akvariální ryby, užovka červená a ponička Magda. Pro zookoutek jsou vybráni a připravováni jedinci, kteří pozitivně přijímají kontakt s lidmi.

Zvířata z farmy a ze zookoutku si zájemci mohou „adoptovat“. Tuto možnost využívají především maminky menších dětí, které se tímto způsobem snaží nejen vychovávat svoje ratolesti k dobrému vztahu ke zvířatům, ale zároveň jsou dětem dobrým příkladem konkrétní pomoci pro fungování neziskových organizací. Zapojují se do ní nejen dospělí, ale i školní děti a mládež. Těchto finančních příspěvků si velice vážíme, děti ze škol často věnují vybranou částku z jejich společně organizované akce, např. z Vánočních trhů. S „adoptivními rodiči“ jsme v kontaktu a informujeme je o „jejich“ zvířatech.

Finanční příspěvky formou daru na konkrétní zvíře chované na Toulcově dvoře od firem i jednotlivců slouží pro další rozvoj a na zkvalitnění chovatelských podmínek pro zvířata.

O zookoutek se starají děti v rámci chovatelských kroužků, na zvířata ale dohlížejí a pravidelně o ně pečují naši ošetřovatelé. Jedině tak můžeme zaručit dobré podmínky pro všechna naše zvířata.

Vybraných programů a kroužků se účastní i fena zlatého retrívra Lady, která má složený canisterapeutické zkoušky.

Příměstský tábor

V roce 2009 se uskutečnil již třetí týdenní příměstský tábor pro děti „Horymír, Šemík a knížecí statek“. V připraveném programu byla kromě výuky jízdy na koních celotáborová hra, sportovní soutěže a rukodělné a výtvarné dílny.

Tábora se zúčastnilo celkem **24 dětí**.

Ubytovna

V uplynulém roce se dále rozvíjel provoz ubytovny. Celkový počet **1.714 klientů** znamenal oproti roku 2008 mírný pokles. Ten byl dán zejména ukončením pořádání svateb na Toulcově dvoře. Pokračovali jsme v obnově potřebného vybavení pokojů, nechali jsme zhotovit dřevěné stolky, kterými jsou nově všechny pokoje vybaveny, proběhla výměna židlí. Všechny prostory ubytovny byly jako každý rok vymalovány.

2) Aktivity v SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr pro členskou základnu

V roce 2009 jsme dále rozvíjeli pravidelnou činnost pro naše členy. Ti docházejí obvykle 1x týdně podle vlastního zájmu na různé typy programů a aktivit.

Kromě pravidelné činnosti pro členy připravujeme odpolední, víkendové i prázdninové akce. O tyto aktivity je značný zájem.

Pravidelná práce s členskou základnou nám dává nejlepší možnost výchovného působení s cílem posunu životních postojů směrem k zodpovědnému přístupu ke zvířatům, k přírodě i k sobě samému.

Programy s huculskými koňmi

- **Jezdecký klub**

Pro děti probíhaly pětkrát v týdnu jezdecko-chovatelské kroužky a jezdecké kroužky. Pro dospělé jsme připravili výukové jezdecké lekce. Na období letních prázdnin jsme pro členy klubu zajišťovali pobytové akce a dětské tábory s huculskými koňmi.

- **Kontaktní ježdění pro nejmenší**

Pro rodiny s malými dětmi jsme připravili program kontaktního ježdění v rámci projektu „Mámo, táto, jde za námi kůň“. Děti se v doprovodu rodičů učí zásadám péče o koně, při procházkách v terénu i při výuce na jízdně základům ježdění i dalším dovednostem. V období letních prázdnin se rodiče s dětmi mohou zúčastnit letních pobytů pro rodiny na Vápně.

- **Lekce hiporehabilitace**

Pro osoby s postižením, zejména děti a mládež, a zdravotně oslabené, jsme zajišťovali lekce hiporehabilitace, aktivity s koňmi, hipoterapii a rekreační sport. Týdně jsme se věnovali v průměru **71 dětem** ze specializovaných zařízení: Jedličkův ústav, ZŠ a SŠ Waldorfská, DIC Paprsek, Diakonie - středisko Ratolest. Na základě doporučení lékaře k nám docházelo dalších 32 individuálních klientů.

- **Podpora záchraný genofondu huculských koní**

Prostřednictvím programů s využitím huculských koní jsme přispívali k jejich propagaci. Huculy jsme prezentovali na akcích pro veřejnost i při výukových programech. Návštěvníci je blíže poznávají také při prohlídce farmy. V roce 2009 jsme odchovali hříbě Důvěru.